

| | |
|--|---|
| Vysoká škola: Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave | |
| Fakulta: Lekárska fakulta | |
| Kód predmetu: VL 008 | Názov predmetu: Medicínska etika |
| Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Za semester v hodinách: 28 Prednáška: 14/ týždenne 1 hod. Cvičenie: 14/ týždenne 1 hod. (Celková pracovná záťaž študenta je 50 hodín) Metóda vzdelávacej činnosti prezenčná (distančná ¹) Forma štúdia: denná | |
| Počet kreditov: 2 kredity | |
| Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4. semester | |
| Stupeň štúdia: 1. + 2. stupeň (MUDr.) | |
| Podmieňujúce predmety: | |
| Podmienky na absolvovanie predmetu: Kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je účasť na výučbe (prednášky a semináre), spracovanie krátkej písomnej práce (eseje) na zadanú tému, test vedomostí. Ukončenie predmetu – PH - Priebežné hodnotenie Minimálna hranica úspešnosti: 70 %. Hodnotenie: A: 94 % -100 %, B: 89 – 93 %, C: 83 % -88 %, D: 77 % -82 %, E: 70 % -76 %, Fx: menej ako 70 % Záťaž študenta v nepriamej výučbe je 22 hod. Zahŕňa prípravu na praktickú výučbu, prípravu na semináre, prípravu semestrálnej práce – eseje. Príprava na test vedomostí. | |
| Výsledky vzdelávania: Študent si osvojí základné poznatky z medicínskej etiky a bioetiky, ktoré nadväzujú na poznatky a aktuálny vývoj biomedicínskych vied, výskum v biomedicíne a prioritne tie, ktoré sú potrebné pri práci s pacientom. Získa prehľad o etických aspektoch jednotlivých klinických disciplín. Dokáže identifikovať a analyzovať medicínsko-etické, zdravotnícko-etické a bioetické problémy. Pozná princípy a normy profesijnej lekárskej a zdravotníckej etiky, vie ich aplikovať vo vzťahu k profesijnej zodpovednosti lekára v starostlivosti o pacienta. Pozná praktický význam a spôsoby rešpektovania osobnej dôstojnosti, práv, oprávnených záujmov a súkromia pacienta, rešpektovania a ochrany života a zdravia pacienta. Pozná etické aspekty adekvátnej komunikácie s pacientom, jeho blízkymi a so svojimi kolegami - zdravotníckymi pracovníkmi. Vie aplikovať etické princípy a normy v starostlivosti o pacientov v novorodeneckom, detskom a adolescentnom veku, v starostlivosti o ženu vo všetkých etapách jej života, v starostlivosti o matku a dieťa, o pacientov vo vyššom veku a na konci života, v oblasti paliatívnej a hospicovej starostlivosti. Pozná etické princípy a normy v oblasti verejného zdravotníctva, zdravotnej a liekovej politiky, verejných zdravotníckych programov, prediktívnej a preventívnej medicíny, starostlivosti jednotlivca o vlastné zdravie, vakcinácie, e-zdravotníctva, tele-medicíny, aplikácií umelej inteligencie v medicíne a zdravotníctve, zdravotníckeho manažmentu a medicíny katastrof. Pozná etické princípy a normy v oblasti biomedicínskeho výskumu a klinického skúšania. Pozná znaky neetického správania vo výskume a pri poskytovaní zdravotníckej starostlivosti, spôsoby a postupy ako ich riešiť a ako im predchádzať. Pozná zásady publikačnej etiky. Pozná praktický význam a úlohy etických komisií v oblasti zdravotnej starostlivosti, biomedicínskeho výskumu a klinických skúšaní. Pozná kľúčové medzinárodné dokumenty z oblasti medicínskej etiky a bioetiky. | |
| Stručná osnova predmetu: Úvod do medicínskej etiky a bioetiky, stručná história odboru, profesijná etika lekára, etika študenta medicíny, lekárska deontológia, etická kompetencia a jej získavanie. Modely etického uvažovania v lekárskej praxi, etická dilema, praktické riešenie etického problému. Lekár – učiteľ a nadriadený. Profesijná zodpovednosť lekára. Etické otázky starostlivosti o pacienta. Vzťah lekár/študent medicíny – pacient. Informovaný súhlas, záujem a starostlivosť o dobro pacienta. Osobná dôstojnosť a práva pacienta, rešpektovanie súkromia. Dimenzie potrieb pacienta a ich napĺňanie. Etické aspekty anamnézy a fyzikálneho vyšetrenia, diagnostiky a liečby, skriningu a prevencie. Etika komunikácie s pacientom a jeho blízkymi. Pravdivé a primerané informovanie. Povinnosti lekára/študenta medicíny, vzťahy lekára/študenta medicíny k sestram a iným zdravotníckym pracovníkom. Etické otázky na začiatku a na konci ľudského života. Paliatívna a hospicová starostlivosť. Starostlivosť na konci života. Duchovná služba a starostlivosť. Etika zdravotnej politiky a zdravotníckeho manažmentu. Etika medicíny katastrof. Etické problémy jednotlivých klinických disciplín, klinická bioetika. Chyby a omyly v medicíne, nežiaduce reakcie a nežiaduce účinky diagnostiky, prevencie a liečby. Neetické konanie a správanie lekára, zdravotníka, ich riešenie a prevencia. Nové, konvergujúce a vynárajúce sa vedy a technológie v medicíne a zdravotníctve. Personalizovaná medicína. Elektronické zdravotníctvo, tele-medicína. Ochrana osobných údajov, vrátane údajov o zdravotnom stave. Zdravotná dokumentácia. Umelá inteligencia v medicíne a zdravotníctve. Veľké databázy údajov, biobanky. Etika biomedicínskeho výskumu a klinických skúšaní liečiv, | |

zdravotníckych pomôcok a in vitro diagnostík. Etické požiadavky Správnej klinickej praxe. Neetický výskum. Prevencia neetického konania a správania v biomedicínskom výskume a v klinických skúšanoch. Publikáčná etika. Ochrana duševného vlastníctva. Etické komisie – typy, poslanie a úlohy v praxi. Medzinárodné dokumenty medicínskej etiky a bioetiky. Sľub lekára (Hippokratova prísaha, Ženevská deklarácia).

Odporúčaná literatúra:

WMA: Priručka lekárskej etiky, WMA/SLS, 2008, 134 s. ISBN 978-80-8095-036-1 (dostupná v slovenčine ako text – preklad 1. vydania z roku 2005 na www.bioetika.sk, v angličtine v aktualizovanom 3. vydani z roku 2015 na www.wma.net). ■ Šimek, J.: Lékařská etika. Grada Publishing a.s., Praha, 1. vyd., 2015, 224 s., ISBN 978-80-247-5306-5. ■ Glasa, J.: Stručný přehľad biomedicínskej etiky pre pracovníkov vo verejnom zdravotníctve. Medicínska etika & bioetika (ISSN 1335-0560), roč. 16, 2009, č. 1-2, s. 17-27 (text dostupný na www.bioetika.sk). ■ Časopis Medicínska etika & Bioetika, vydáva ÚMEB n. f., ISSN 1335-0560. (na www.bioetika.sk) ■ Haškocová, H.: Lékařská etika. Galén, Praha, 4. vyd., 2015, 225 s., ISBN 978-80-7492-204-6. ■ Lucas Lucas, R.: Bioetika pre všetkých. SSV, Trnava, 1. Vyd., 2011, 200 s., ISBN SSV0036. ■ Munzarová, M.: Eutanazie, nebo paliativní péče?, Grada Publishing a.s., Praha, 1. vyd., 2005, 108 s., ISBN 80-247-1025-0. ■ Šoltés, L., Pullmann, R. a kol.: Vybrané kapitoly z medicínskej etiky. Osveta, Martin, 1. Vyd., 2008, 257 s., ISBN 978-80-8063-287-8. ■ Trizuljaková, J. a kol.: Medicínska etika / Vybrané kapitoly. 1. časť. Univerzita Komenského v Bratislave, Vydavateľstvo UK, 2017, 232 s., ISBN 978-80-223-4093-9. ■ Vácha, M., Königová, R., Mauer, M.: Základy moderní lékařské etiky, Portál, Praha, 1. vyd., 2012, 304 s., ISBN 978-80-7367-780-0. ■ Cudzojazyčné: Jonsen, A.R., Siegler, M., Winslade, W.J.: Clinical Ethics: A Practical Approach to Ethical Decisions in Clinical Medicine. McGraw Hill, 8th ed., 2015, 244 pgs, ISBN 978-0-07-184506-9. ■ Beauchamp, T.L., Childress, J.F.: Principles of Biomedical Ethics. 8th Ed., 2019, 512 pgs, ISBN: 978-0190640873. ■ Ďalšie tituly a aktuálne študijné materiály doplní vyučujúci.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský jazyk

Poznámky:

Výučba predmetu prebieha v slovenskom

Hodnotenie predmetu

Celkový počet hodnotených študentov: 0

| A | B | C | D | E | FX |
|----|----|----|----|----|----|
| 0% | 0% | 0% | 0% | 0% | 0% |

Vyučujúci:

prof. MUDr. Jozef Glasa, CSc., PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15. 11. 2021

Schválil: osoba zodpovedná za uskutočňovanie, rozvoj a zabezpečovanie kvality študijného programu, prof. MUDr. Iveta Šímková, CSc.